

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirtlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. május 9.

Csütörtök.

XX. évfolyam 36. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési páuzok ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendőek.

Hirdetmények díja:
4 hasáb-s petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

Összeférhetlenség a főrendekre.

(Z.—Y.) Több ízben volt már alkalmunk kifejtetni azt, hogy mit tartunk mi az u. n. összeférhetlenségi kérdésről, s csupán fejtegetéseink végkövetkezményét hozzuk olvasóink emlékezetébe, t. i. azt, hogy ezt a kérdést nagyon csinján kell elintézni, mert az elméletek nagyon gyakran a gyakorlat és az államéleti törekvések rovására esnek, a mennyiben a képviselői összeférhetőség szigorú exclusivitása a legtöbb esetben — olyan szakembereket vonhat és von el a törvényhozásban való közreműködéstől, a kire az ország javának érdekében föltétlen szükség van.

A pártközi bölcsesség — azt hisszük — meg fogja találni a helyes középutat, kivált, hogy a miniszterelnök bölcs belátása a megállapodásoknál első sorban az irányadó. Az ő hosszas gyakorlatban kiforrott, s a parlament igazi czélját a maga egészében felölelő tapasztalata és tapintata a kellő határok közzé fogja szorítani, különösen az országházi tárgyalások alkalmával az alapjukban ugyan dicséretes, de kihatásaikban esetleg végzetessé válható észjogi elveknek érvényesülését.

Ez megnyilvánult, biztató előjelként annak a kérdésnek tárgyalásánál, a mely élénken foglalkoztatta politikai köreinket, t. i. az összeférhetlenségi kérdésnek a főrendiházra vonatkozólag való megoldásánál. A miniszterelnök a főrendiház elnökével folytatott bizalmas tanácskozások után értekezletre hívta össze a főrendiháznak számos kiváló tagját. Ez az értekezlet az összeférhetlenségnek a főrendiházra való kiterjesztése ellen foglalt állást.

A főrendek közül számosan szóltak hozzá a kérdéshez és bár voltak néhányan, a kiknek nem volt elvi kifogásuk az ellen, hogy a főrendiházi tagokra is, de minden esetre külön törvényben állapítsanak meg összeférhetlenségi rendelkezéseket: mégis a megjelentek túlnyomó többsége határozottan — ellene volt annak, hogy a most készülő összeférhetlenségi törvényt a főrendiház tagjaira is kiterjesszék.

Nincs kilátás arra azonban, hogy ebben a felfogásban a képviselőház többsége is osztozzék s ha a főrendek magok ez irányban kezdeményezőleg föllépni nem akarnának, akkor a képviselőház fog ez ügyben javaslatot tenni. De ez már nem történhetik meg a mostani országgyűlés alatt. Kétségtelen, hogy a képviselőház számára kidolgozott javaslatnak a

főrendekre való egyszerű kiterjesztése nem fog bekövetkezni. Az érdekbeli összeférhetlenség szabályozása azonban a főrendiházban is szükséges lesz, de ezt most hamarosan erőszakolni nem akarják, mert különben a képviselőházi összeférhetlenségi javaslat sem válhatnék törvénynyé, már pedig ezt még a választások előtt el akarják intézni. Az összeférhetlenségi törvény megalkotásától már a legközelebbi választásoknál jótékony hatást várnak, mert ha a képviselőség nem nyitja meg az élelmes emberek előtt a gyors meggazdagodás útját, akkor a képviselőválasztásokra gyakran fordított — rengeteg összegek megszűnvn gyorsan megtérülő hasznos befektetés lenni, remélhető, hogy a választásoknál előforduló tulságos költsékezés is csökkenni fog.

Ez az egyik ága a kérdésnek.

A másik, mint fönnebb említünk, azonban nagyon lenyomja a mérleget.

Meg vagyunk győződve, hogy a mérleg hamis nem lesz, kivált ha akkora tapintat, igazság és előrelátás igazgatja, mint a jelenlegi kormányé.

A delegáció összehívása. A hivatalos lap a következő királyi kőziratot közli:

Kedves Széll! A közös ügyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1867. évi XII. törvényekkel értelmében az 1901. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1901. évre megválasztott bizottságot, a részökre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett, folyó évi május hó 20-ára Bécsbe ezennel egybe hívom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös minisztériumaimat alkotmányyszerű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagjainak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Budapesten, 1901. évi április hó 28-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

Hasonló tartalmu kőziratot intézett ő Felsőge Goluchowsky külügyminiszterhez és Koerber dr. osztrák miniszterelnökhöz is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház május 4-iki ülésében folytatták az Adria szerződéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Apróbb fölszólalások után, melyekben Hegedűs miniszteron kívül Heltai Ferencz előadó, Major Ferencz, Páder Rezső, Molnár Jenő és Visontai Soma vettek részt, bevégeztek a szerződés pontjainak tárgyalását és visszatértek a függőben maradt 1. §-hoz.

Széll Kálmán miniszterelnök szólt föl most, nagy érdeklődés és feszült figyelem között ismertette a javaslat lényegét, majd a kormány új megállapodását, mely abban áll, hogy a szerződés ér-

vényének időtartamát leszállították tíz évvel, azaz csak 1911-ig lesz érvényes; ezenkívül, hogy a 10 hajó helyett viszont csak 8 hajó építését kötik ki.

E javaslathoz Visontai Soma, Pichler és Polónyi Géza szótak hozzá s végre elhatározták a miniszterelnök hozzájárulásával, hogy a módosítást hétfőn (május 6-án) tárgyalják. Végül elhatározta a ház, hogy a delegáció tagjait csütörtökön választják meg.

KÜLFÖLD.

A khinai események. A Standard jelenti Sanghaiból 2-iki kellel: Itt azt beszélik, hogy Oroszország a mindzsuri szerződés visszautasításért kárpótlásul a következőket követelte Kínától:

1. A határkiigazítását Kuldsa és az orosz terület között.
2. Egy földszegély átengedését Tibet nyugati részében.
3. Engedélyt az Amurtól délre eső aranybányák kiaknázására.

A délafrikai háború. A Times pretoriai levelezője jelenti 3-iki kellel: Az a körülmény, hogy Botháné újra engedélyt kapott férje meglátogatására, arra a híresztelésre adott alkamot, hogy Bothával újra megkezdjék a tárgyalásokat. Fel vagyok hatalmazva annak a kijelentésére, hogy ez nem áll és hogy nem szándékoznak visszatérni erre a dologra.

A törvénytelenül távollevő hadkötelesekről.

Kőzigazgatásukban legnagyobb pontosságot és lelkiismeretes eljárást követel az ujoncozási ügy, mert míg egyrésztől ettől függ véderőnk mennyisége, másrésztől a felületességgel egybeállított összeírás nemcsak a kőzigazgatás hivatott közegeinek okoznak ok nélküli munkát, hanem számosan ki is bujhatnak azon általános kötelezettség alól, melyet a védtörvény mindenkire egyformán megállapít.

Kétségtelen, hogy az utóbbi időkben az ujoncozási eljárás pontossága és gyorsaságával az illető szakminiszter is meg volt elégedve, s eme megelégedésének tudomásunk szerint a törvényhatóságokhoz intézett leiratában kifejezést is adott.

De mindennek dacára nem szabad elhinnünk azt, hogy a községi ujoncozások körül javítani való ne volna. Hiszen országunkban annyi a törvénytelen távollevő, hogy ezekből lehetne 2—3 ezredet alkotni.

A ki ebben kételkedik, olvassa el a „Rendőri Közlöny” számait s a törvényhatóságok és városok által megküldeni szokott kimutatásokat s akkor látni fogja, hogy bizony felette sokan vannak azok, kik a helyhatóságok elnézése — ugyszólván könyelmű eljárása miatt — a védkötelezettség teljesítése alól kibujnak.

Az osztó igazság elvénél fogva, nem szabad megtérnünk azt, hogy egyik, vagy másik fél — per tangenten — elszakonjon a 16 évi folytonos írásbeli üldözés elől a nélkül, hogy ujoncozási kötelezőségének csak egy ízben is eleget tett volna.

Igaz, hogy erre nézve a fennálló jogszabályok nagyon gyengék, sőt éppen alkalmasak arra, hogy

a védőkötelezettség elől, különösen a nép alsóbb osztályából valók, elrejtőznek.

A jelenleg érvényben levő puhatolási rendszer főleg a kisközségi szervezetekben a leggyarabbb eredménnyel jár. A puhatoló bizottság tagjaiban (mi legtöbb helyen csak papíron létezik) hiányzik azon érzék, mely a szándékolt cél elérését legkevésbé is biztosítaná. S e miatt egészen érdektelenek az ilyen nyomozások iránt.

Tehát első sorban a puhatoló bizottságok részére valamely díjazás volna megállapítandó s mindazon esetekben, a midőn a II. korosztályba felhívott törvénytelen távollévőnek kipuhatolása körül tárgyalás alá s egyik, vagy másik bizottsági tag által az illető hollétéről eredményes utbaigazítás adatik: ezen bizottsági tag az államkincstár részéről bizonyos jutalomba volna részesítendő. Ez egyrészt méltányos és ösztönző is. De másrészt a mai matériális korban munkával járó szolgálmányt kívánni, megfelelő ellenszolgáltatás nélkül, nem is lehet.

A második és legfontosabb körülmény pedig az, hogy a családoknyak és uti igazolványok elnyerése céljából szükséges községi bizonyítványok kiállításához körül székésben levő könyvelmő eljárás megszoríttassék és az ilyen bizonyítványok, ne csak a községben való huzamos tartózkodás, adófizetés s rendszerint a fél által bementett születési viszonyokra fektetessék, hanem a születési helyre nézve szabályos születési bizonyítvánnyal igazolatlanság mindazon körülmények, melyek az illetőnek előbb jelzett adatait kétségtelenné teszik, mert az 1886. évi XXII. t. cz. II. fejezetében foglalt illetőségi szakaszok igen is alkalmas talajt nyújtanak arra, hogy valaki a védőkötelezettség teljesítése alól idegen községben meneküljön s ott vadházasságban békésen élve, magának biztos polgári jogot is szerezzen.

Természetes, hogy a kis községi szervezetben, hol az írás és olvasás q alifikációjától is mentesített bírónak a körjegyzővel való „együtttes felelőssége” csak „fikező” ott merő képtelenség azon feladatoknak okszerű megoldása, melyek az illetőséget, települést, község kötelekbe való felvételt és az idegenek nyilvántartása körüli eljárást szabályozák, mert ezeket a helyi körülmények, viszonyok bő ismerete és executiv hatalom nélkül a csoportosított község szervezetében az ur Isten államosított notá-

riusa sem lesz képes eredménnyel megoldani. Ezek pedig ujoneozási ügyünkben oly fontos körülmények, melyeket figyelmen kívül hagyni csak a törvénytelenül távollévők és csavargók érdekében való lenne.

Toloneczszabályzatunk a községi szervezetre merőben ezáltalán intézménynek bizonyult, mert míg a I-ső foku hatóság a bejelentés alapján idéz, tárgyalást tűz ki, addig a csavargó, munkakerülő, ki egy személyben törvénytelen távollévő is — már a negyedik vármegye földjét tapossa.

A körjegyzőknek pedig — noha a csoportosított községek összes adminisztrációjának szellemi faktora — letartóztatási joga nincs s ha olykor valamely nyomós ok miatt egyik másik jegyző még is megfelelkezik a btk. 193. §. és a kuria 7587/84. számú döntvényében foglalt intézkedésekről, a legkönnyebben elfeledtetik vele azt, hogy valaha még csak a falu pennája is volt.

Tehát ily viszonyok között lehetetlen állami törvénynek a gyakorlatban életet adni.

Nem tudjuk, hogy a magas kormány által a községi adminisztráció jövőjéről újabban szerkesztett és rejtogatott törvényjavaslatban a falusi jogzók jövőre hivatását illetőleg minő álláspontok foglaltatnak; de az eddig kiszivárgott jelekből ítélve aligha javulni fognak a felvetett kérdések, mert a községi közigazgatási §-ok gyártásánál a helyes elméletnek a gyakorlati életbe való mikénti átültetésével legjobban ismeretes tényezők meghallgatása, az utóbbi időkben tartott közigazgatási anketteseknél is a legtöbb megyében mellőztetett,

Szántó Károly.

VIDÉK.

L. ezfalva, május 4.

Tekintetes szerkesztő Ur!

Elfogadott elv, hogy semmit sem szabad a nevelés szempontjából kiesnyelni. Kitűnő, nevelő erő rejlik a helyesen rendezett iskolai ünnepélyekben. Egy ilyen iskolai ünnepélyről kívánok a tek. Szerk. ur engedelmével megemlékezni. Meg akarok azért emlékezni róla, bátha ezzel valamiképp én is hozzájárulhatnék az olyan tanítók véleményének a megváltoztatásához, kik az ilyen ünnepélyeket szintén

elvből csak parádénak tekintik, s azért nem is igen tartogatják meg; vagy, mert némely iskolai ünnepélyen kötelező voltánál fogva nem tehetik túl magukat, megtartják ugyan immel-ámmal, mert muszáj rajta keresztül esni. A ki kényszeredve eszelezkedik, mert resteli a vele járó fáradságot, az nem is használja ki azt az erőt, a mely az ilyen ünnepélyek által leghathatósabb támogatója a tanításnak és nevelésnek. A hol nem teszik, ott többnyire az akarat hiányán mulik, mert alig van olyan kis falu, hol a tanító ne találna olyan segítőt, kiknek a belevonásával az ünnepély fényét emelni lehetne, s kiknek a közreműködésével igazi szívet-lelket megragadó ünnepé lehetne tenni az ünnepet, mint a milyen az volt, a melyről most meg akarok emlékezni.

A léczfalvi községi iskolának május 3-ikán tartott ezredéves emlékünnepé ez. Ilyen műsorral ment végbe:

1. Hymnusz. Énekelték a növendékek. 2. Ünnepi beszéd. Tartotta Kocsis András tanító. 3. Király-hymnusz. Énekelték a dalkör. 4. A hazáról. Pósa Lajostól. Szavalt a dalkör és a növendékek. 5. Kossuth nótá. Vegyeskar. énekelt a dalkör és a növendékek. 6. Magyarország megkoszorúzott térképe előtt. Elmondta egy tanuló. 7. Nemzeti ima. Énekelt Kis Sándor hitoktató és Heneze Imre; hármionium kísért Kocsis András tanító. 8. Mi a haza? Ábrányi Emiltől. Szavalt Heneze Imrénő tanítónő. 8. Riadó. Énekelték a növendékek.

Bár nagyon is megérdemelnék, nem emelem ki külön külön a közreműködők bravuros szereplését, csak a program okozta összehatást adom egy vonással, úgy a mint az előttem felünt. Úgy látszott, hogy kiesinyek és nagyok egyaránt dicsfényben szemlélik nemzeti ezredéves multunkat.

Az arczokra kiülő lelkütség azt mutatta, hogy világosság és melegség járja által az elméket és szíveket: a történelem tanulságai és a hazaszeretet melege.

Legyen szabad még megemlítenem, hogy ez ünnepélyen volt a dalkar és az iskola tulajdonát képező, most szerzett hármioniumnak a közönség előtt való bemutatása.

E nap emlékére készült Heneze Imrénő tanítónő felügyelete és segítségével az iskolás leánykák által egy díszes hármionium takaró, melyen e jelmondat van kivarrrva: imádkozz és dolgozz.

L. . .

TÁRGZA.

„In vino veritas.”

— Egy kis elmefuttatás a pohárköszöntőkről. —

Jelige: „Nem köpenyeg ne vegye magára!”

Kati! . . . Kati, hé! . . . Hogy az ördög bujék a süket füledbe! Szaladj át hamar a szomszédba s hozz egy liter bort a 60-osból! De szaporán ám! Mikor azt gondolnám, hogy ott vagy, — itt légy!

. Így ni! Kóstoljuk csak! Cst! . . . Ejnye de pompás! No, még egygyel! Cst, cst! Főlséges pedű! No, de — három az Isten igaz! Igaz a! Cst, cst, cst! Most már hozzáfoghatunk.

* * *

Szeretem mindazt, a mi szép vagy jó, sőt nőmely dolgokat csak akkor, ha mindkét föltételt egyesítik magokban. Pl. szeretem a szép asszonyokat, különösen, ha hozzám még jók is. (A lányokról már nem beszélek, mert . . . ej, de nem árulom el! Ki tudja? . . . hát ha . . . ?) Szeretem a . . . hóhó! Figyelem, Anikó! Hiszen, ha részletezni, kezdem, hogy miket szeretek, ez az egész újságpiros nem lesz elegendő. Röviden tehát csak ennyit mondok: a szép asszonyoktól le a füstölt kolbászig s a savanyu uborkától fel az anyósomig sok mindent szeretek, még a jó pohárköszöntőket is — módjával. Ellenben: ki nem állhatom a hosszúlére eresztett, unalmas — toszto-kat.

Hej! pedig hányau vannak Plato kétlábu, tol-

latlan állatai között olyanok, a kik — mintha, ezú-lul tüznék ki valamely társaság megkínzását — óra számra dikezióznak, a nélkül, hogy valamit mondanának. Ezek a jó urak önállóan nem tudván semmit produkálni, mindjárt, mindjárt előrántják az „in vino veritas”-t s nagyképűsködve — bocsánat az őszinteségért, de hát! „in vino veritas” — sületlenkednek

S ez a betegség (legalább én annak tartom) némely családnál öröklött baj. Ismerek apát és fiut, a kiből úgy foly a szó, mint Hazafi Véralól, a kiről pedig már rég megirta volt néha Szaesva kántor:

„Vérai Jánosnak
Versei úgy folynak,
Mint, mikor a tyukok
Kakas nélkül tojnak.

Visszont ismerek olyan urat is, a ki, mint Ruczaháti Tarjagos Illés, ha csak két embert lát is, bor mellett, már kezdi: „Uram, uram, Boros Bálint uram!” . . . s aztán se vége, se hossza.

Végül vannak olyan urak is, a kik köztudomás szerint semmit se tudnak s az „in vino veritas” köpenye alatt mégis azt szeretnék elhitetni a társasággal, hogy ők milyen jártasok a tudományok egyik, vagy másik ágában.

Ám, jól van! Ezek a pohárköszöntő-betegségben szenvedő urak jöjjenek össze, hányszor nekik totszik s egymást mulattassák; de ott, a hol a ná-luknál okosabb emberek felül még zene is van, — bocsánat az ismételt őszinteségért, de hát: „in vino veritas,” — jól teszik, ha hallgatnak, mert mérget veszek rá, hogy velem együtt igen sokan szívesebben meghallgatnák Szőke Pistát, mint őket.

A fentebbiekkel azonban korántsem akarom mondani, hogy a pohárköszöntőket küszöböl-jük ki a társaságból, hisz ez — minden egyebet

mellőzve, csupán csak a magyar ember természetét tekintve — a lehetlenséggel volna határos. De még ha lehetséges volna akkor sem ajánlannám, mert a pohárköszöntőknek megvan jogosultságuk, t. i. ha azok szellemesek, vagy időszerűek, még jobb, ha mindkét föltételt egyesítik magukban.

Nem lehet azonban ezélem annak fejtegetése, hogy mikor szellemes, vagy időszerű a pohárköszöntő, mert mint a ezimből is lehet következtetni, én csak azon pohár köszöntőkről beszélek a, melyek az „in vino veritas” sugalmazásra születnek.

Tessék kérem, csak jól megszívlelni a dolgot! Mit gondolna Ön, T. olvasóm, ha az utczán valaki megállítaná s szemtől-szemben elkezdene diésérni? . . ! Nemde nagy izléstelenségnek tartaná? . . . !

Mihelyt azonban bor és zene mellett, társaságban teszi ezt valaki, azonnal „éljent”-t kiáltunk rá mi magunk is ez által mintegy szalonképeső tesz-szük az elmondott izléstelenséget.

S ma már annyira elfajult ez az izléstelen szokás, hogy ha valamelyik „in vino”-féle ember elmondotta a maga émelgyős dikezióját egyik felebarátjára, ezek között nem ritkán akadnak olyanok, a kik sietnek kamatoszul visszadiesérni az illetőt.

Jogosan kérhetem tehát: a jóízűléssel össze-egyeztethetők-e az efajta pohárköszöntők? Felelje-nek, különösen az érdekeltek, őszintén erre a kérdésre s aztán — vonják le belőle a következtetést!

* * *

Befejezésül még csak egyet!

Arra való tekintettel, hogy a T. olvasók közül (a szépnemhez tartozók) nem mindenike tudja, hogy mit jelent „in vino veritas”; ide írom tehát magyarul is: „borban (van) az igazság.”

Meglehet azonban, hogy reám nézve a jelen alkalommal azt is jelentheti, hogy — „szólj igazat s betörök a fejed!”

Borivő.

A Balázs Lázár kulcsai.

(Kézdí-Szentlélek, máj. 5.)

Balázs Lázár kézdíszentléleki székely atyafi többször volt már lopásért elzárással büntetve. A tolvajlásokat nagyobb részben az általa összekombinált 10 drb kules használásával kiváló szakértelemmel úgy végezte, hogy erre való ügyességét a községben ma is elismeri s tudja, miszerint 10—15 eset közül csupán egyszer lehetett rábizonyítani.

Valahányszor rajta vesztett, s ilyenformán a bírósággal eszmecserébe kellett bocsátkoznia, s ezen eszmecserére több napot vett igénybe, — mindannyiszor velevándorolt a 10 drb kules is a bírósághoz, s jó gazdájukat borsorsában sem hagyták magára. Ha pedig 3—4 havi, 1, 2, 3 évi börtönbüntetéssel elválasztottak kulcsaitól, a boldog viszontlátás édes reményében vált el tőlük, s a börtön rideg falai között is fel-felsóhajtott magában; „édes kulcsaim! csak veletek lehetnék, vagy bár ti lennétek velem, nem sokáig lennék ezen utálatos rideg szoba lakója! valjon viszontlátjuk-e egymást valaha?...”

És..... mindannyiszor ismét viszontlatta kulcsait, his en a más ember tulajdonát a bíróság sem tarthatja meg.

A múlt évben érkezett haza nevezett kules tulajdonos egy évi üdüléséről, — azonban kulcsai a bíróságnál jól találhatták magukat, mert ezek csak a napokban érkeztek meg kézbesítés végett mind a tizen sértetlenül; az előjáróság tanuja akarván lenni a boldog viszontlátás örömei megnyilvánulásának, nevezett kules tulajdonos urat a község házához idézte, hol véletlenül több községi lakos volt jelen, kik majdnem követelték, hogy a 10 darab kules ne adassék vissza Balázs Lázárnak, hanem tételessé legesse a rendőrségnél kezéhez. Hiába, ezen kívánságot az előjáróság nem teljesíthette, mert a kulcsokat saját kezéhez kellett kézbesíteni a felhívás szerint elismervény mellett, s elvégre nem akart nevezett tulajdonos urnak fájdalmakat okozni, s így a kulcsokat átadta s az elismervényt kézzeljeggyel igazoltatta; a publikum pedig feltűnően előgedetlenkedett.... Igazuk volt, tudta ezt az előjáróság is, s hamarjába a k-jegyző tervet főzött ki a mi jól sikerült a következő tárgyalás után:

„Lázár! szereti maga azokat a csunya-rozsdás kulcsokat?”

„Hát mindenki szereti vagyonát, ha nem oly fényes is.”

„Lázár! magának azokra a kulcsokra semmi szüksége nincsen, mert háza nem lévén, a saját ajtója zárját nem nyitogathatja velük; ugyan miért nem dobja el őket?...”

„Hát ha nincsen is házam, bérelek, s ha annak kulcsát elveszíteném, ezekből pótolom; el nem dobom, miért is dobom? inkább akkor is eladnám őket!... (alig nyögte ki ezen szót s ő maga is megijedett rajta)....”

„Szaván fogom Lázár! adja idehát őket, megveszem én, s mivel itt sokan hallották nyilatkozatát, bizonyítsa be, hogy maga becsületes ember akar lenni; mit kér a kulcsokért?...”

Lázár a jelenlevőktől restellette visszavonni szavát s elszántan fájdalmasan nyögte:

„Ezek nem érnek 10 krajczárt sem, ennyit ha kapnék; hanem mégse vegye meg jegyző ur... annyit sem érnek... semmitsem érnek... ne-ne vegye meg!”

„Lázár! még annál is többet adok! 12 krajczárt, ime fogja; itt van!... s markába nyomta a 12 krt, s Lázár is átengedte a kulcsokat s megtörtént a vásár, mire a publikum éljenzett a jó fűgás miatt, — s a lakosság kissé nyugodtabban alszik most.

Lázár megtörve, szomorúan távozott a terem-ből s az ajtóból még egyszer visszaneézett kulcsaira..... nagyot sohajtott! és arczán könyök peregetek végig....

Tik-tak.

NAPI HIREK.

— Kinevezések. A király Szabó István, csikszeredai kir. törvényszéki jegyzőt ugyanoda kir. albiróvá, — az igazságügyminiszter Fluk Gusztáv brassói segédtelevkönyvvezetőt ugyanoda televkönyv-vezetővé nevezte ki.

— Áthelyezés. Az igazságügyi m. kir. miniszter szentkatolnai Fülöp István, oklándi kir. járásbírósi aljegyzőt saját kérésére áthelyezte a nagyajtai kir. járásbíróshoz.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Czuczai János, kalota-szentkirályi áll. isk. tanítót, lapunk s a „Magyar Nyelvőr” és az „Ethnographia” jeles tollu munkatársát áthelyezte a bánfi-hunyadi áll. iskolához.

— Eljegyzések. Szárazpataki Balázs József vármegyei tisztviselő leányát Amáliát eljegyezte Bedőházy Gábor, háromszékvármegyei szárnévő. — Riedl S. Ákos kereskedő Brassóban, jegyet váltott Győrbiro Btelkával Kézdí-Vásárhelyen.

— Miniszteri köszönet. A vallás- és közokt. m. kir. miniszter Dr. Török Andor polgármesternek a kézdívásárhelyi jótékony négyelet polgári leányiskolája javára esuládja megbízásából tett 211 koronás alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— Mérnök választás. Zígon nagyközségben f. hó 3-án volt a tagosítást eszközölő mérnök megválasztása. Összesen 4 mérnök tett ajánlatot, s a bizottság bizalma L. Ince Istvan, kézdívásárhelyi mérnök személyében összpontosult, a ki a felméréseket még ez évben megfogja kezdeni. A választás, valamint a szerződés megkötése s költségvetés elkészítése Dr. Gulyás László kir. törvényszéki bíró vezetése alatt történt, a ki oly finom tapintattal vezette a tárgyalásokat, hogy azzal a tagosítást ellenző lakosságot is teljesen megnyerte az ügynök s így a gyűlés a legpéldásabb egyetértésben és rendben folyt le.

— Halálozás. Vadnay Andor, a legagilisabb főispánok egyike, Csongrádmegyében, szentesi lakásán a napokban szívszélhűdés következtében elhunyt. Még csak 42 éves volt. Halála a magyar közéletre veszteség.

— Jubileum. A Sepsiszentgyörgyön székelő „Háromszéki Takarékpénztár” f. hó 11-én ünnepi meg negyedszázados jubileumát. Az ünnepély egyik kiváló pontja lesz az intézet történetének előadása, melyet Dr. Bodor Tivadar jogtanácsos fog teljesíteni. Döbben 200 terítékű bankett lesz.

— Plebánus választás. Brassóban vasárnap ejtett meg a Möller Ede apát halálával megüresedett plebánosi állásra a választás. Összesen 21 jelölt volt, kik közül a tornarumba bejutottak: Neuhirrer Ödön, kolozsvári káplán 145, Dr. Balázs Endre, gulafehérvári theol. tanár 62, Buslig József, brassói főgymn. tanár 58 szavazattal. Kivülök jelentékenyebb szavazatot kaptak: Bándi Vazul igazgató 56, Zomora Dániel, Balázs András dr. státus jegyző 49—49, Balogh Ignác szárazpataki plebánus 40 szavazatot.

— Színészek Kézdívásárhelyen. Özv. Tiszay Dezsőné, kitűnő szintársulatával, mely jelenleg Brassóban játszik nap-nap után nagyfokú érdeklődés mellett május végén Kézdívásárhelyre érkezik egy 15 előadásra terjedő színi idényre. Az első előadás május 30-án lesz a mikor is színre kerül Herezeg Ferencz nagyírú darabja az „Ocskay Brigadéros” Fölhívjuk előre is rá műpártoló közönségünk figyelmét.

— Kézdívásárhely város képviselőtestülete f. hó 10-én, pénteken d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A városi és közbirtokossági számadások és leltár előterjesztése. 2. Az 1900. XXVIII. erdmunkákról szóló, és 1900. XXVII. gazdatisztokról szóló törvények kikiel kihirdetése. 3. A mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazásáról szóló 24655. sz. földmívelőügyi miniszteri körrendelet kihirdetése. 4. Előterjesztés a piacértől Jánosó Sámuel építendő házához szakítandó terület átengedése iránt s ezen terület értékének megállapítása. 4. Előterjesztés a városi határ dűlőutain történt utelfoglalások tárgyában és a feletti határozat. 6. A központi választmányba 3 tag választása. 7. Válasz Nagy Béla képviselőtestületi tagnak az 1901. ápril 23-iki közgyűlésen tett interpellációjára Kopacz Gergely erdei kigabási ügyében és a városi mezőgazdasági bizottság tárgyában. 8. A városi mezőgazdasági bizottság újra választása.

— Megverte a gazdáját. Kézdíszentléleki Gergely Béla juhos gazda f. hó 5-én reggel 4 óra tájban kiment az „Aszalós” nevű dűlőben levő esztinájához, hogy Zonda István nevű, pojánai illetőségű szolgáját, ki juhait őrizte, hűtlen szolgálatra, rossz magaviselethez miatt, a szolgálatból bocsássa el. Zondának egy juha volt, ezt azonban gazdája nem adta ki, mivel 2 koronával tartozott neki. Ez ok miatt Zonda neki esett gazdájának s egy somfabottal úgy összevissza verte, fojtán s tesén annyi súlyos sebet okozott, hogy az orvosi látlelet szerint Gergelynek 20 napnál tovább kell az ágyat nyom-

nia. A vérengző juhász tettét a csendőrök s a községi előjáróság előtt beismerte s így rövid időn súlyos testi sértés büntetése miatt fog a hűvörsre kerülni.

— 25 éves tűzoltóegyesület. A sepsiszentgyörgyi önk. tűzoltóegyesület áldásos működésének 25 ik évfordulóját pünkösöd másodnapján (máj. 27-én) jubileumi emlékünneppel fogja megülni. Lesz diszgyakorlat, diszközgyűlés és bankett, végül táncestély.

— Az országos vásár f. hó 4., 5. és 6-án folyt le Kézdívásárhelyen; és pedig 4. és 5-én a baromvásár, 6-án (hétfőn) pedig a kirakó vásár. Az eredmény nagyon gyenge volt. Kínálat nagy, kereslet csekély, a mi természetesen az általánosan nyomasztó közgazdasági helyzetre vezethető vissza.

— Plastikum. Ne tessék ez elnevezés láttára azuttal azokra a kidült bedült bóbákra gondolni, amik a vásárok nézőközönségét rettentet, vérengző képekkel csalogatják be s ráadásul még mindenféle nyeremény tárgyakat is osztogatnak. A Metter-féle plasztika, amely a Millenium-Szállodában most látható, magas színvonalon áll az előlék fölött. Voltaképpen, nem is panoráma ez, ahol az ember egy esonó nagyító üveg mellett kénytelen elbámultatni, hanem egy igen olmos szerkezetű távlató fényképeszi kiállítás, a melyet az ember kényelmesen feülve élvezhet végig. A tulajdonos a párisi világkiállítás egész látképét tárja elénk igazán szép felvételekben. A kiállítás megnéni elmulasztotta, nézze meg ezt a plastikumot, érdemes reá.

— Polg. isk. tanárok közgyűlése. Az Orsz. Polg. Isk. Egyesület Brassó-Háromszéki Köre május 15-én közgyűlést fog tartani Sepsiszentgyörgyön, Felolvasásokat tartanak Joós Imre a névevélésről, Taschek Gyula polg. leányisk. rajztanításáról, Vajna Mihály a kötelezőeszerzet fejlesztéséről, emlékbeszédet tart Málk József fölött Zajzon Farkas; az egységes rendtartási szabályok megállapítása iránt előterjesztést tesz Kilyéni Endre.

— Bethlen ünnepély. A sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó Tanoda, a Bethlen Gábornak Nagy-Enyédén felállítandó szobor javára, Sepsiszentgyörgyön május hó 16-án (aldozó esztűrtökön) a városbáz disztermében Bethlen ünnepélyt rendez. A műsor a következő: 1. Nyitány előadja a kollegiumi ének- és zenkar. 2. Alkalmi óda, irta: és előadja Szabó Jenő kézdívásárhelyi ev. ref. lelkes. 3. Bethlen óda, zeneköltemény; a nagyenyedi Bethlen kollegium felszentelésére irta Váró Ferencz, zenéjét magánhangra vegyeskarra zenekar kísérettel irta Borsay Samu; előadja a kollegiumi énekkar a kollegiumi és városi zenekar kísérettel. 4. Alkalmi beszédet tart Tárkányi György vallástanárr. 5. Bethlen Gábor emlékezete, előadja az ifjusági énekkar. 6. Szaval Pap József VII. oszt. tanuló. 7. Kuruczdalokat játszik az ifjusági zenekar. 8. A Bethlen-szobor végrehajtó bizottsága képviselőtében beszél ifj. Gödri Ferencz polgármester, országos szoborbizottsági tag. 9. Részlet Erkel Ferencz Bánk-Bán operából, előadja a kollegiumi ének- és zenekar. Személyjegye 1 korona, családjegye 2 korona. Az érdekes ünnepélyre felhívjuk a közfigyelmet.

— Tüz Oroszfaluban. Május 6-án délután tűz volt Oroszfaluban. László N. földmivesnek egy esüre gyúlt meg s égett el pár perec alatt.

— Poruljárt támadók. Erős András és Erős Ferencz sárfalvi lakosok édes testvérek — s mégis örökös veszekedésben éltek egymással. Erős András nem régebben töltötte ki hat havi börtönbüntetését s a hogy hazament: ismét verekedni kezdett Erős Ferenczcel. Osdolai Arros Imre csendőr szabadságot kapván, utja épen ott vezetett át Sárfalván, a hol a két testvér javában verekedett s mint csendőr békességre szólította föl az Erőseket, ezek azonban zokon vették a figyelemztetést s mindketten a csendőrt támadták. Kapakát szerettek elő hirtelenében s avval ütölgelni kezdték Arrost, a ki kénytelen volt kardjához nyulni. Ennek persze szomorú vége lett, mert Erős Ferencz olyan vágást kapott, hogy rögtön összeesett s most a Rudolf-kórházban Kézdí-Vásárhelyen apólják. Erős András megfutamodott s a közeli Feketegyígy meg se állott, beleugrott s ott búsult a mély vízben, míg leány szeretője — kit azelőtt pedig hűtlenül megcsalt — onnan ki nem buzta. Arros Imre csendőr rögtön jelentkeztet távirati uton a kerületi csendőrpáncsnokságnál, kérve maga ellen a vizsgálatot, melyet a kézdívásárhelyi kir. törvényszék — megkeresés folytán — folyamatba is tett.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos ifj. Jánosó Mózes. Főmunkatárs: Vajna Károly.

12 vagy 20 koronáért
szállítok

2 eredeti olajfestményt

igen csinos erdőriszleteket ábrázolva, aranyozott vagy mahagonifa keretben, 30×50 cm. vagy 50×80 cm. nagyságban; a magasság vagy szélesség irányában festve

6 párnak egy nagyságból való vételénél, külön 1 pár teljesen ingyen.

Csáki Illés

Budapest, VI., Andrásy-ut 61. sz.
(2-10 65.)

Most jelent meg
a francia eredeti kiadással egy-
idejűleg!

ÖT ÉV ÉLETEMBŐL.

Irtá

DREYFUS ALFRÉD.

A 318 lapra terjedő vaskos kötetben Dreyfus Alfréd saját maga írta meg öt évig tartó szenvedéseit. Ez emlékiratban megvan Dreyfus Alfréd elítélésétől kezdve, a felfokozásának, hazatérésének történetét, ördög-szigeti rabságának N. plója, feleségével folytatott levelezése, stb., nyolcz eredeti rajzzal és kézirással.

Ára 3 korona 50 fillér.

Kapható az Orsz. Közp. Könyvtár Nyomda Rt.-nél Budapesten, VI., Váci-körút 61. sz. és minden könyvkereskedésben.
(70 2-2.)

RENDKIVÜLI
eddig még sehol sem
tapasztalt szerencse

Bihari Ede

főelárusítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főarudám utján ismét a 18445 % számra a

200,000 koronás

főnyeremény fizettetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta 10,000, 5000 és 2000 kor. nyereményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor.

69686 %
számra

600,000 kor.

28718 %
számra

200,000 kor.

18445 %
számra

80,000 kor.

69691 %
számra

60,000 kor.

23772 %
számra

A f. évi május 22 és 23-iki I. osztály huzásához

1/2 sorsjegy 12.— kor. 1/2 sorsjegy 6.— kor.

1/4 sorsjegy 3.— kor. 1/8 sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos jegyzéket huzás után azonnal küldöm.

BIHARI EDE

főelárusító.

(456-6.)

Budapest, IV., Városház-utca 14.

HIDETMÉNY.

Öz és apostoli királyi Fenséégének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXII-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznú és jótékony célokra fog fordíttatni.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alábbi következő játéktér szerinti 365,000 koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény	150,000 korona	10 nyeremény	1,000 korona
1 "	50,000 "	20 "	500 "
1 "	20,000 "	50 "	100 "
1 "	10,000 "	100 "	50 "
2 nyeremény	5,000 "	1000 "	20 "
5 "	2,000 "	6500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1901. évi június 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepelrakpart, Vámpalota), a mely hatósághoz a megrendelt sorsjegyek ára postautalvánnyal előre beküldendő, továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sáhvitalosknál, az összes vasúti állomásokon és a legtöbb dohány-tözsdeben és vátóüzletekben.

Budapesten, 1901. évi január hó 2-án.

(66. 2-6.)

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

A „Kovásznai Fürdő Részvény-Társaság.”

XI. évi rendes közgyűlését

f. évi május 19-én délelőtt 10 órakor Kovásznán a Deák Imre-fele színpadon fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottak.

TÁRGYAK:

1. Igazgatóság jelentése 1900. évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Nyeremény felosztása iránti intézkedés.
5. 4 felügyelő bizottsági és 30 nagy választmányi tag választása.
6. Indítványok.

Kovásznan, 1901. ápril. 30-án.

Potsa József.
elnök.

A közgyűlést megelőzőleg d. e. 8 órakor nagy választmányi gyűlés tartatik, melyre a tagok tisztelettel meghívottak.
(2-2 68.)

50 éves siker!

Eszei
ARCZENŐCS

és eszei

SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szőpőlt, műfoltot és a bőr összes tisztátalan ságát

Valódi csakis a

DIENES J. C. „SZALVATOR”-
gyógyszertárából

Eszeken, felsőváros:

1 tárgy eszei arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan 1 korona
1 tárgy kézi paszta 1 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkabészektől és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendel-tnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész (55. 10-4.)

VI., Király-u. eza 12. és Andrásy-ut 29.

131.564 VII. a. sz. m. kir. Belügyminis-ter.

Erdély legkitünőbb új ásvány- és gyógyvize: Bodok sütopataki

„VILMA-FORRÁS.”

A „Vilma-forrás” vize egyike a legkedvezőbb vegyi összetételű földes alkalikus ásványvizeknek. Mint gyógyvíz orvosi tekintélyek által javallva van: a légző szervek és gyomor hurutos bántalmainál, emésztési hiányoknál, étvágytalanságnál, a húgyszervek hurutos bántalmainál, esont köpződésnél és Brighth kóránál stb.

Mint élvezeti víz kristály tisztasága és kellemes savanykás ízénél fogva páratlan ásványvíz.

BIZONYÍTVÁNY.

A sütopataki „Vilma-forrás” ezim alatt forgalomba lévő gyógyvizet sikerrel alkalmaztam mind ama betegségekkel szemben, melyek ellen hasonló összetételű ásványvizek szoktak alkalmaztatni.

Kolozsvárt, 1901. április 12-én.

Professor Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

Főraktár: Kovács Sándor urnál Kézdivásárhelyen.
Szétküldési központ: Seps-Bodok.

Barabás Ferencz,

21. 0-1. gyógyszerész, a „Vilma-forrás” kezelője.